

P.Z. br. 445 / 2

HRVATSKI SABOR

Klub zastupnika Mosta nezavisnih lista

Zagreb, 01. 02. 2019. godine

PREDsjEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Konačni prijedlog Zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti, drugo čitanje, P.Z. 445.

Sukladno članku 196. Poslovnika Hrvatskog sabora (NN 81/13, 113/16, 69/17, 29/18) podnosimo sljedeće amandmane na Konačni prijedlog Zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti, drugo čitanje, P.Z. 445:

Amandman 1.

ČLANAK 5.

Članak 5. mijenja se i glasi:

- „(1) Zabranjeno je sprječavanje prijavljivanja i utvrđivanja nepravilnosti.
(2) Odredbe općeg ili pojedinačnog akta poslodavca te pravnog posla kojima se propisuje zabrana prijavljivanja nepravilnosti nemaju pravni učinak.“

Obrazloženje

U Zakonu je potrebno jasnije formulirati odredbu za odvraćanje svih pa i najviših predstavnika vlasti od uključivanja u postupak utvrđivanja nepravilnosti u slučajevima kad su nepravilnosti počinile osobe povezane s najvišim predstavnicima vlasti.

Primjerice, 19. rujna 2018. predsjednik Vlade RH gospodin Andrej Plenković se u Hrvatskom saboru, tijekom postupka cjelovitog utvrđivanja nepravilnosti u Veleposlanstvima RH u Washingtonu i Canberri, osobno uključio u pružanje političke zaštite počiniteljima nepravilnosti s kojima se godinama poznaće, pri čemu je javno sugerirao rezultat postupka utvrđivanja nepravilnosti riječima da predstavke pokrenute protiv njegovi znanaca "najčešće ne vode ničemu", te je postupak istog dana obustavljen iako su Ured državne revizije i glavni inspektor Ministarstva nedvojbeno utvrdili da su službene osobe doista počinile konkretnе nepravilnosti trošenjem državnog novca uz kršenje Pravilnika o unutarnjem redu službe

vanjskih poslova, čime su ujedno prekršile Zakon o vanjskim poslovima koji u članku 54. stavak 3. utvrđuje da povredu propisa kojima se uređuje rad službe vanjskih poslova predstavlja tešku povreda službene dužnosti.

Radi sprječavanja ponavljanja istovjetnih štetnih postupanja za vrijeme utvrđivanja nepravilnosti potrebno je jasnjim izričajem dodatno odvratiti službene osobe od zlorabe političkog položaja radi interveniranja i onemogućavanja nepristranog te neprofesionalnog utvrđivanja svih činjenica i okolnosti o počinjenim nepravilnostima čak i u slučajevima kad su počinitelji nepravilnosti dugogodišnji znanci najviših predstavnika vlasti, uključujući i predsjednika Vlade RH.

Amandman 2.

ČLANAK 6.

U članku 6, stavak 2. mijenja se i glasi:

„Stavljanjem u nepovoljan položaj prijavitelja nepravilnosti smatra se:

- (a) privremeno udaljavanje, otpuštanje, razrješenje ili jednakovrijedne mjere;
- (b) nazadovanje ili uskraćivanje mogućnosti za napredovanje;
- (c) prijenos dužnosti, promjena mesta rada, smanjenje plaće, promjene radnog vremena;
- (d) uskraćivanje mogućnosti za osposobljavanje;
- (e) negativna ocjene rada ili preporuka za zapošljavanje;
- (f) nametanje ili određivanje stegovne kazne, prijekora ili druge kazne, uključujući finansijske;
- (g) prisila, zastrašivanje, uznemiravanje ili izoliranje na radnom mjestu;
- (h) diskriminacija, stavljanje u nepovoljni položaj ili nepošteno postupanje;
- (i) nepretvaranje ugovora o radu na određeno vrijeme u ugovor na neodređeno vrijeme;
- (j) neproduljenje ugovora o radu na određeno vrijeme ili njegov prijevremen raskid;
- (k) šteta, uključujući štetu za ugled osobe, ili finansijski gubitak, uključujući gubitak poslovanja i gubitak prihoda;
- (l) stavljanje na crnu listu na temelju neformalnog ili formalnog sektorskog sporazuma ili sporazuma koji se primjenjuje na cijelu industriju, što znači da osoba u budućnosti neće moći naći posao u tom sektor ili industriji;
- (m) prijevremen raskid ugovora o nabavi robe ili usluga ili njegovo poništavanje;

- (n) proizvoljno upućivanje na zdravstvene pregledе ili pregledе radi ocjene radne sposobnosti i druga nepovoljna postupanja
- (o) poništavanja licencije ili dozvole.“

Obrazloženje:

Konačni prijedlog zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti temelji se u značajnoj mjeri na prijedlogu EU direktive o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Unije. Jedna od ključnih odredbi EU direktive, a također i konačnog prijedloga zakona je zabrana stavljanja prijavitelja nepravilnosti u nepovoljan položaj. Prema EU direktivi to je zabrana bilo kojeg oblika osvete, izravnog ili neizravnog (članak 14). U našem konačnom prijedlogu zakona to je u članku 6. definirano kao stavljanje u nepovoljan položaj zbog prijavljivanja nepravilnosti.

Smatramo da je prijedlog EU direktive više razrađen, sveobuhvatniji i da obuhvaća još više različitih oblika osvete, odnosno stavljanja prijavitelja nepravilnosti u nepovoljan položaj, pa stoga predlažemo da se tekst iz direktive, članka 14. ugradи umjesto stavka 2.. Pritom smo naišli usporedbom teksta na jedan oblik kojeg nema u direktivi a ima u našem zakonskom prijedlogu a to je proizvoljno upućivanje na zdravstvene pregledе ili pregledе radi ocjene radne sposobnosti i druga nepovoljna postupanja te smo i to ugradili u prijedlog.

Amandman 3.

ČLANAK 36.

U članku 36., u stavku 2. umjesto broja „šest mjeseci“ uvrštava se „90 dana“.

U članku 36. u stavku 3. umjesto riječi „devet“ uvrštava se broj „šest“.

Obrazloženje:

Amandmanom se predlaže skraćivanje rokova i to u stavku 2. da je poslodavac dužan donijeti akt iz članka 18. stavka 1. ovoga zakona u roku od devedeset dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Rok od 90 dana ima u prethodnom stavku i pučki pravobranitelj da podnese na potvrdu Hrvatskom saboru Poslovnik usklađen s odredbama ovog i drugih zakona kojima se uređuje njegova nadležnost.

U stavku 3. predlažemo da poslodavac dužan imenovati povjerljivu osobu i zamjenika u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

S obzirom da se propisuje kako će Zakon stupiti na snagu 1. srpnja 2019. uz dodatnih šest mjeseci za imenovanje povjerljive osobe i zamjenika Zakon će se moći u potpunosti primjenjivati od 1. siječnja 2020. Međutim, ukoliko se zadrži predloženi rok za imenovanje

povjerljive osobe od devet mjeseci od dana stupanja zakona na snagu tada bi se Zakon mogao u potpunosti primjenjivati tek od 1. travnja 2020. s obzirom da bi to bio krajnji rok za imenovanje povjerljive osobe, a imenovanje te osobe je važno zbog mogućnosti korištenja postupka unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti.

Predsjednik Kluba zastupnika
Mosta nezavisnih lista
Nikola Grmoja

